

WETSVOORSTEL Natuur

Stichting de Woudreus hoopte dat er eindelijk een wet zou komen, die een nakoming van de richtlijnen inhield. Nakoming daarvan verzekert effectief de bescherming van soorten, de habitats van soorten, en de habitats van de geselecteerde en door Europa aangewezen Gebieden van communautair belang. Helaas, we zagen tot onze niet geringe verbazing dat de richtlijnen ondergeschikt zijn aan ons nationaal beleid, waarbij het vervolmaken en voortzetten van de EHS een overheersende rol speelt. Daardoor voldoet de wet niet aan de vereiste correcte implementatie van de richtlijn. Dit vindt zijn oorzaak in tal van factoren. Wij noemen de belangrijkste. De gevolgen stippen wij tevens puntsgewijs aan.

1. Ecologische hoofdstructuur en N 2000:

De Ecologische Hoofdstructuur is nationaal beleid uit de jaren tachtig; beleid dat wordt gecontinueerd, en beleid dat provincies krachtens de Wro moeten uitvoeren en dat is vastgelegd in natuurdoelen..

N2000 is het netwerk van GCB's krachtens Vogel en Habitatrictlijn. Natura 2000| zoals men dat noemt is een netwerk over heel Europa verspreid; Nederland moet er voor zorgen dat de gegevens van het Standaardformulier 2004, goedgekeurd met de aanwijzing van die gebieden in 2004, worden uitgevoerd. Dat gebeurt door middel van implementatie daarvan in nationale wetgeving. Dan is het gebied een SBZ

2. Januskop

Doordat "N2000" echter onderdeel is van de Ecologische Hoofdstructuur, ontstaat een Januskop. Natura 2000 gebieden, die ook Nationale Parken zijn, worden behandeld als EHS (ruimtelijke component): omdat daarmee kan worden getuiniert en aan *natuurontwikkeling (wensnatuur in plaats van de door de richtlijnen voorgeschreven natuurbescherming)* kan worden gedaan door middel van Beheer en Inrichtingsplannen, BIP's (het woord *inrichten* zegt al genoeg).

3. Landelijke doelen en BIP's

Dat laatste wordt vooral mogelijk gemaakt door toevoeging van *Nationale ofwel landelijke doelen*, inclusief complementaire doelen, aan de N2000 concept – aanwijzingsbesluiten 2006. Deze kunnen echter pas gevolgen hebben wanneer ze via de daarvoor bestaande procedure door de Commissie zijn geaccordeerd.

Een aanzienlijk deel van deze toevoegingen heeft het afgraven van cultuurgrond en kap van te beschermen bossen tot gevolg; benevens het verwezenlijken met grof geschut van hoogveen, natte heide en andere wensnatuur vastgelegd in deze BIP's die volledig voorbij gaan aan de verplichtingen van de richtlijnen.

Landelijke doelen zijn een legalisering van de nationale Beheers en Inrichtingsplannen, en overige nota's, programma's visies, die zijn gestoeld op nationaal beleid, dat volledig voorbij gaat aan de verplichtingen van de richtlijnen. Het nuttig effect van de richtlijnen wordt immers daarmee doorkruist. Ook aan het vereiste van rechtszekerheid en kenbaarheid van de richtlijnverlichtingen wordt geen recht gedaan.

4. Nationaal beleid overtroeft en doorkruist dus daarmee de verplichtingen van de Europese richtlijnen. Er kan te pas en te onpas op de verplichtingen inzake de Habitatrictlijn en Vogelrichtlijn worden ingebroken.

5. Uitgangspunt echter is het SDF 2004, met bijbehorende gegevens over welke elementen als kwalificerend dienen te worden beschouwd. Hierover schreef nog onlangs de Europese Commissie. Dat geldt evenzo de grenzen, in verband met de kenbaarheid en rechtszekerheid voor de omwonenden. Ook diverse arresten van het Hof zijn daarover duidelijk en soms ook de memorie van toelichting bij de ontwerpwet Natuur die thans ter inzage ligt.

6. De 2006 gegevens van de conceptaanwijzing N2000 gebieden laten zien dat er zich een ecologische ramp heeft voltrokken: de gunstige staat van instandhouding is in twee jaar ingestort van 90 procent naar 10%. Voor habitats van soorten is de afname van 80% naar 20%, voor watervogels van 98 naar 50 en van broedvogels van 57 naar 48. Pikant is dat er bij de aanmelding geen sprake was van elementen in zeer ongunstige staat, en in 2006 zijn dat er opeens 40%. Het klopt dus niet. Als gevolg van de toevoegingen in 2006 wordt tevens de rechtszekerheid van vele mensen en bedrijven aangetast. Bij de opgave van de mogelijk aan te wijzen gebieden door de lidstaat is een uitputtende lijst opgesteld van aanwezige soorten en habitats in de gebieden en deze staat op het SDF vermeld.

7. Landelijke doelen en de nieuwe natuurwet

Over de Nederlandse aanname en wettelijke toepassing van *landelijke doelen*, (zie pag. 70 memorie van toelichting), mag het Hof zich kennelijk niet uitspreken, terwijl die beslist niet uit de richtlijnen volgen. Het impliceert dat een lidstaat zich ongestraft kan onttrekken aan de verplichtingen van artikel 6 van de Habitatrichtlijn: dat is geen slim implementeren! Landelijke doelen zijn strijdig met de Vogel- en Habitatrichtlijn, totdat het Hof van Justitie zich hierover heeft uitgesproken. De landelijke doelen zijn invulling van nationaal beleid, de BIP's uit de EHS. Het Hof accepteert overigens geen toegevoegde vondsten gedaan in de korte periode tussen 2004 en 2006. Aan de verplichting tot uitputtende inventarisatie is reeds voldaan toen het gebied is opgegeven door de lidstaat zelf.

8. De nieuwe natuurwet is daarom toegespitst op het realiseren van deze 'landelijke doelen' met gevolgen waarvan er enkele worden genoemd.

9. Ten eerste, die van eigendomsrecht: de gebieden rondom de reeds vaststaande N2000 gebieden kunnen worden onteigend voor het halen van nationale natuurdoelen, en het uitbreiden van de grenzen van een Natura 2000 gebied, gestoeld op nationaal beleid NIET voortvloeiend uit de verplichtingen van de richtlijnen. Immers, de grenzen van de gebieden van communautair belang liggen vast per november 2004 op het SDF.

10 Ten tweede, die van rechtszekerheid is geen sprake, ten eerste niet voor het eigendom, ten tweede niet voor de lopende termijn van het beheerplan: de provincie kan het, zonder inspraakprocedure, intrekken. Dit haalt een streep door het *nuttig effect* van de richtlijnen. De rechtszekerheid is ver te zoeken.

11 De gebiedsbescherming en soortbescherming in hoofdstuk 2 en 3 van het voorstel beginnen fier; waarna de daaropvolgende uitzonderingen het nuttig effect en de werking van de richtlijnen ontmantelen en frustreren, Zo wordt verontrusten beperkt tot *opzettelijk* verontrusten..... (want dat scheelt bestuurlijke drukte!). Artikel 6, 16 Hr en artikel 9 Vr zijn echter limitatief: derogaties mogen niet de doelstelling van de

richtlijn frustreren, zie C-06/04. Opzet impliceert zelfs voorwaardelijk opzet en het Hof heeft het zelfs over onopzettelijk verontrusten.

12. De Woudreus komt op voor de flora, fauna en dus bossen. In het wetsvoorstel natuurwet staat hier ferm in het begin: Het is verboden bos te kappen maar even verderop staat : *kappen en ontbossing is toegestaan!*

Bossen, met name die in de Natura 2000 gebieden mogen in de Natuurwet worden gekapt voor de favoriete natuurdoelen van de EHS. Zie artikel 4, lid 4. Dat betekent uitgebreid vernatten en hoogveen, slenken, natte heide en zandvlaktes, schrale graslanden etc. “ creëren”, Veelal kunnen die deels met Life * gelden worden bekostigd. Kappremie nog wel! Het is beslist niet zo dat Vogelrichtlijn en Habitatrictlijn verplichten tot kap van alle bossen in bestaande N 2000 gebieden, juist niet: **in die door Europa aangewezen gebieden dient bos in stand te blijven!** Omdat een Natura-2000gebied echter een gebied is met een Januskop, kan het volgens een slimmigheidje worden ingeruild voor realisatie van hoogveen. Kappen mag zonder meldplicht. Er hoeft volgens deze nieuwe wet niet te worden herplant als wensnatuur wordt gerealiseerd. Ook dat uiteraard is rechtsreeks een inbreuk op Habitat- en Vogelrichtlijn. Er bestaat een verplichting de biotoop van de vogels van bos, heide, **en oud (naald) bos, in stand te houden.** Het naaldbos is habitat van Zwarte specht, wespandief, rode lijstsoorten en trekvogels die wij verplicht zijn te beschermen. Er zijn cijfers van SOVON beschikbaar en van IBA, die aantonen dat Nederlandse aan bos gebonden soorten, aantoonbaar achteruitgaan in aantal.

De verplichting tot goed beheer geldt ook voor de agrarische gebieden in de aangewezen gebieden in de SBZ's. Daar is het Hof volstrekt duidelijk in zijn arresten in de Vogelrichtlijn. Zie onder andere: : 14/12 207 , C-418/04. De richtlijnverplichtingen hebben voorrang boven de nota's, visies, programma's en alle nationale doelen die Nederland maar kan verzinnen!

13 Rechtsongelijkheid: handhaving en toezicht

Ten aanzien van de handhaving zien we dat gedragingen in strijd met Nbwet 98, FFwet, Boswet, als economische delicten zijn strafbaar gesteld .

Wanneer evenwel de natuurbeschermers die werken in een N2000 bij voorbaat niet strafrechtelijk aansprakelijk zijn voor ontbossen ruimtelijk inrichten en daarmee tevens van onopzettelijk verontrusten, en een landgoedeigenaar wel, is er naast het in strijd handelen met de richtlijnverplichtingen sprake van tweedeling die berust op rechtsongelijkheid en willekeur. Hun handelingen zijn geen economisch delict en dezelfde elders wel.

14 Richtlijnverplichtingen

Wij hebben wel degelijk verplichtingen ingevolge de richtlijn. Eén er van is om **bestaand bos, met name exoten, en bestaande natuur zoals agrarische grond in elk geval binnen “N2000”** in stand te houden en goed te beheren! Naast “N2000” bestaat er overigens nog de harde verplichting te voldoen aan de vereisten van artikel 3 Vr..

15 Procesnatuur: ramp voor de biodiversiteit

Het getuigt niet van inzicht om een dermate van stikstof en fijnstof vervuuld land als Nederland wordt ontdaan van de reinigers bij uitstek: naaldbos en loofbos. In de zucht naar het scheppen van procesnatuur met Life+ geld is ook vergeten dat bossen ons

CO2 verschaffen. De Woudreus wijst hier, behalve op strijdigheid met de richtlijnen met nadruk op de nadelen van het promoten en uitvoeren van deze procesnatuur die de EHS zo nastreeft. De verschraving van de natuur heeft bijvoorbeeld tot gevolg dat sommige dieren, wellicht juist diegene waarvoor Nederland een instandhoudingsplicht heeft, geen voedsel dan wel habitat meer hebben.

Professor Reichholf heeft hier in niet mis te verstane bewoordingen onder meer over geoordeeld, dat de procesnatuur net zo erg is voor de biodiversiteit als de huidige intensieve landbouw.

16 .Natuurwet en boswetteloosheid

Met deze voorgestelde nieuwe wet worden de bestaande lacunes in de bescherming van de bossen voortgezet en zelfs versterkt; terwijl deze wet tevens niet voldoet aan de eisen die de richtlijnen stellen.

De Woudreus wil met nadruk opmerken, dat in Nederland inmiddels duizenden hectares bos zijn en worden gekapt, **ook** en juist **in** “Natura 2000” gebieden.

17 Strijd met Europese verplichtingen

Dit is ten eerste in strijd met de Europese verplichtingen: een Natura gebied is aangewezen om wat het IS en niet om iets te worden wat het niet is. De soorten die in dat gebied aanwezig ZIJN, zijn aanleiding geweest om het gebied dat zij bevolken, aan te wijzen in 1996 resp. 2004 (dat is de enige juiste juridische grondslag, zie het zgn. Standard Data Formulier), om daarmee hun habitats in stand te houden en goed te beheren. Die bescherming geldt ook voor de soorten die met die aangewezen soorten en de trekvogels in die habitat leven en foerageren! Zie onder meer hierover het leerzaam arrest van het Hof d.d.14-12-2007: C-418/07.

Ten gunste van het fenomeen *natuurontwikkeling*, strijdig met de Europese richtlijnen, worden echter in alle Natura 2000 gebieden de sluizen opengezet voor een Nederland zonder bossen.

18 Soortenrijkdom en biodiversiteit

Het verlies aan bos gaat ten tweede overduidelijk ten koste van de aanwezige soortenrijkdom .

19 Monitoring

Er is ten derde opnieuw geen enkele controle of de beoogde ‘*natuurdoelen*’ wel worden “gehaald”: geen wettelijke monitoring door een onafhankelijk orgaan - zie hiervoor het recente artikel “ een parkachtig landschap” dat na 20 jaar was ontstaan na dure afgraving van de bovenlaag.....dat natte hei moest worden en uiteindelijk weer terug was naar af. De monitoringsplicht is evenwel dwingend voorgeschreven door de Habitatrichtlijn en door het Hof.

20 Toezicht, en handhaving

Er is toezicht noch handhaving, want de natuurbeschermers controleren zichzelf. Dat is met de nieuwe natuurwet nauwelijks anders. Er is geen toetsing, geen controle, geen toezicht, en geen handhaving. Dat is ook in strijd met de richtlijnverplichtingen en met de arresten van het Hof. Wel is er subsidie, voor het aanvragen waarvan de respectieve overheden meedoen.....en waarvoor kennelijk alles moet wijken?

21 Natuurwet voor de natuurontwikkeling lees wensnatuur van de Ecologische Hoofdstructuur:

Het is dus onbegrijpelijk en onaanvaardbaar dat de nieuwe Natuurwet erin voorziet dat er juist in “Natura 2000” mag worden gekapt ten gunste van natuurontwikkeling voorzien in de EHS. Dat is regelrecht een inbreuk op de richtlijnverplichtingen. Alle artikelen die die mogelijkheid geven in de nieuwe Natuurwet moeten worden geschrapt. Er moet in worden voorzien, dat bossen in Nederland de door Europa voorgeschreven vereiste strikte bescherming krijgen, in plaats van de wetteloosheid waaraan zij reeds jarenlang structureel ten prooi vallen, van een wettelijke jas te voorzien.

Voor een minutieus commentaar op de respectieve wetsartikelen wijst de Stichting gaarne naar het werk van Stichting Iquatro die zich opnieuw de moeite heeft getroost een voorstel voor dusdanige aanpassing van het wetsvoorstel te vervaardigen dat WEL aan de eisen van de richtlijnen voldoet .

Stichting De Woudreus
Lhee 100
7991 PK Dwingeloo
email: info@woudreus.nl

12 november 2011